

COLECȚIILE PARTICULARE – PARTE COMPONENTĂ A PATRIMONIULUI UNIVERSITĂȚII BĂLȚENE

Ala LÎȘÎI, bibliotecar principal, serviciul Comunicarea Colecțiilor,
grad de calificare întâi, Biblioteca Științifică USARB
ala.lisii97biblioteca@gmail.com

Summary: *Recently, in the Scientific Library USARB, were inaugurated four private collections: „Mircea Druc”, „Ioan Călin Dimitriu”, „Dr. Leonid Gheorghian” and „Pavel Proca”. The collections donated by the owners or their heirs have completed the information offer of the library with new titles, some really unique ones, which can be consulted and borrowed for study at home. Documents subject of these collections are varied by type, language, place of publication.*

Key-words: *personal library, private collections, donation of books, academic cultural heritage, important personalities, unique items in the library*

*„Adevărata universitate a zilelor noastre este o colecție de cărți.”
Thomas Carlyle*

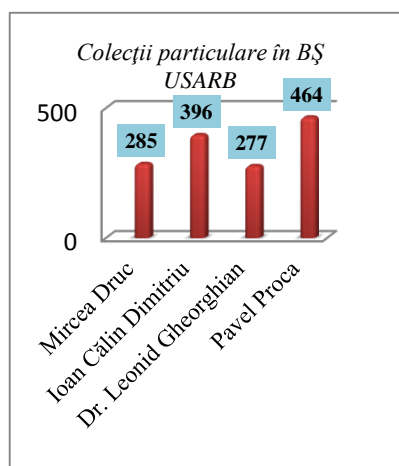
Biblioteca este locul îmbogățirii spirituale. Biblioteca personală păstrează urmele trecutului, iar trecutul face parte din prezent și din viitor, este o oglindă a posesorului, martorul celor mai intime drumuri ale spiritului.

În Biblioteca Științifică USARB au fost inaugurate 4 colecții particulare, localizate, fiind, în sala de împrumut nr.1 Documente Științifice și Beletristică: Colecția

„Mircea Druc”, Colecția „Ioan Călin Dimitriu”, Colecția „Dr. Leonid Gheorghian” și Colecția „Pavel Proca”.

Utilizatorii au acces direct la colecțiile sus numite. Patru personalități, patru destine, patru biblioteci personale cu documente de o valoare patrimonială inedită. Volumele (în total – 1422 exemplare) au fost donate Bibliotecii din partea lui *Mircea Druc*, prim-ministrul Republicii Moldova în perioada 1990-1991; *Ioan Călin Dimitriu*, specialist în calculatoare din București, România; *Leonid Gheorghian*, dr.-medic, domiciliat în Germania, orașul Bensheim; *Pavel Proca*, dramaturg și critic de teatru din Republica Moldova.

Documentele din colecțiile particulare dețin un „simbol” specific, care denotă apartenența la colecția respectivă. De exemplu: pe foaia de titlu a fiecărui volum din Colecția „Ioan Călin Dimitriu” este scris cu litere de mână – *Ioan Călin Dimitriu, 03.08.2013*, iar documentele din Colecția „Dr. Leonid Gheorghian” au sigila aplicată pe foaia de titlu a cărții: „Dr. med. Leonid Gheorghian. *Facharzt für Radiologie*”.

Majoritatea documentelor din Colecția „Pavel Proca” au ex-librisul: „*Biblioteca personală P. Proca*”. Este interesant și faptul că cărțile din Colecția „Pavel Proca” sînt inventariate, fiecare carte avînd numărul său. Cel mai mare număr de inventar din această colecție este 3168 (Мольер, Жан Батист. Полное собрание сочинений : В 3 т. Т.3. – М. : Искусство, 1987. – 717 p.). Presupunem și existența unui catalog pentru evidența și regăsirea documentelor din biblioteca personală.

Cărțile din Colecția „Mircea Druc” au ex-librisul „*Mircea Druc. România*”

Volumele din colecțiile particulare pot fi identificate și în catalogul electronic <http://tinread.usb.md:8888/tinread/tinread.jsp>

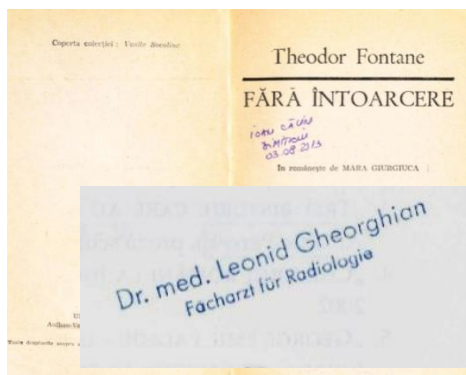
Documentele din colecțiile particulare sînt variate după tipul de publicație (alcătuint cărți și publicații periodice, discuri și note muzicale), după limbă, după editură, după locul editurii. Putem menționa că unele documente au fost scoase de sub tipar la edituri prestigioase și cunoscute (*Polirom, Humanitas, Prut Internațional, Museum, Cartea Românească, Meridiane, Minerva, Univers, Albatros, Eminescu, Muzicală, Viitorul românesc, Adevărul holding* ș. a), altele la edituri mai puțin cunoscute (*Vremea, Garuda-art, Nemira, Leda, Herra, Răzeșu, Creuzet, Anamarol* ș.a.), respectiv locul publicării sînt diferite orașe: București, Chișinău, Piatra Neamț, Craiova, Munchen ș. a.

Analizînd volumele din colecțiile particulare după limba publicației, constatăm că pe lîngă documentele în limba română sînt volume publicate în limbile franceză, engleză, latină, spaniolă, italiană, rusă. În acest context Colecția „Mircea Druc” este cea mai multilingvă. Aici regăsim documente în limbile română (239 documente), franceză (19 documente), italiană (13 documente.), spaniolă (7 documente), engleză (3 documente), portugheză (3 documente), turcă (1 document). Colecția „Ioan Călin Dimitriu” conține documente în limbile română (391 documente), engleză (4 documente) și germană (1 document.), iar Colecția „Pavel Proca” deține publicații în limbile română (306 exemplare), rusă (156 exemplare), esperanto (1 exemplar) și latină (1 exemplar). 98% din documentele Colecției „Dr. Leonid Gheorghian” sînt tipărite în limba română, iar 2% - în limbile franceză (4 documente) și italiană (1 document).

Documentele din colecțiile particulare sînt din: filosofie, religie, științe sociale, drept, matematică, medicină, lingvistică, artă, literatură (română, universală), istorie, dar în toate patru colecții predomină literatura universală și română.

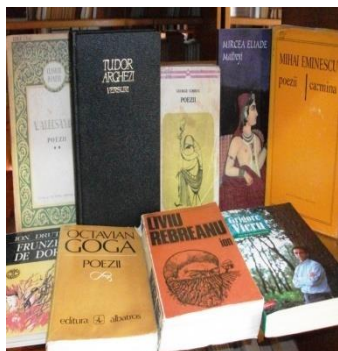
Bibliotecile personale au completat colecția BȘ USARB cu titluri noi, unicate, care pot fi consultate și împrumutate de utilizatorii Bibliotecii la domiciliu. Cărțile vin în fața utilizatorului cu diferite mesaje. Literatura beletristică oferă versuri, romane, proză scurtă, piese de teatru, povești. Din literatura universală pot fi recitite operele renumitor scriitori universali: Honore de Balzac, Charles Dickens, William Faulkner, Franz Kafka, Antoine de Saint-Exupery, Stendhal, Jules Verne, Emile Zola.

Literatura română este prezentă cu opere din creația lui Tudor Arghezi, Ion Barbu, George Coșbuc, Lucian Blaga, Nicolae Filimon, Mircea Eliade, Mihai Eminescu, Paul Goma, Liviu Rebreanu, Mihail Sadoveanu, George Topîrceanu, Ion Druță, Grigore Vieru, Nicolae Dabija.

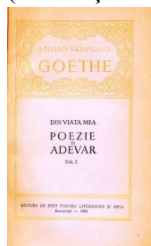
Utilizatorii Bibliotecii beneficiază de exemplare suplimentare la opere din literatura universală și română, incluse în *programul de studiu*.

Din literatura universală utilizatorii pot împrumuta mai multe documente: Honore de Balzac „*Opere*”; Pierre Corneille „*Cidul*” (2 ex.); Guy de Maupassant „*Bulgăre de Seu*”; Gustave Flaubert „*Doamna Bovary*”; Franz Kafka „*Procesul*” (2 ex.); Victor Hugo „*Mizerabilii*”; Henrik Ibsen „*Teatru*” (O casă cu păpuși); William Shakespeare „*Teatru*”.

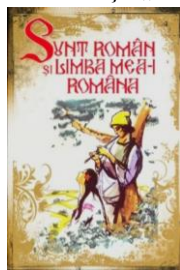

Din literatura română pot fi lecturate scrierile lui: Vasile Alecsandri „*Poezii*”; Tudor Arghezi „*Versuri*”; Lucian Blaga „*Meșterul Manole*”; George Călinescu „*Enigma Otiliei*”; Ion Druță „*Frunză de dor*”; Mircea Eliade „*Maitreyi*”; Mihai Eminescu „*Poezii*”; Bogdan Petriceicu Hasdeu „*Răzvan și Vidra*”; Octavian Goga „*Poezii*”; Nicolae Filimon „*Ciocoi vechi și noi sau ce naște din pisică șoarici mânăncă*”; N. Steinhardt „*Jurnalul fericirii*”; George Topîrceanu „*Balade vesele și triste*”; Grigore Vieru „*Cele mai frumoase poezii*”.

Traducerile în limba română a operelor mai multor scriitori ruși, reprezintă *unicate* în colecția BŞ USARB: Cernîșevski N. G „*Ce-i de făcut?*” : Roman (M. : Ed. Cartea Rusă, 1956); Herzen Aleksandr Ivanovici „*Amintiri și Cugetări*”. Vol.3 (București : Ed. Cartea Rusă, 1960); Efremov Ivan A. „*Limanul curcubeului*” : Opere alese. Vol.1 (București, 1965); Maiakovski Vladimir „*Poeme*” (București : Ed. Albatros, 1973); Platonov Andrei „*Cevengur*” (București : Ed. Cartea Românească, 1990).

Unele dintre cele mai vechi documente din colecțiile particulare sînt volumele scrise de: Ferdinand Gonseth „*Determinism și liber arbitru*” (les problemes de la philosophie des sciences) (Neuchatel : Ed. du Griffon, 1947) și I. I Bujor „*Gramatica limbii latine*” (București : Ed. Știința, 1958) din Colecția „*Mircea Druc*”; Zaharia Stancu „*Oameni cu joben*” (București : Ed. Cultura Românească, [1941?]) și Simone Tery „*Poarta Soarelui*” ([București?]: Ed. de Stat, 1949) din Colecția „*Ioan Călin Dimitriu*”; Johann Wolfgang Goethe „*Poezie și adevăr : Din viața mea*”. Vol.1 (București, Ed. de Stat pentru lit. și artă, 1955) din Colecția „*Dr. Leonid Gheorghian*”; „*Международный язык эспиранто*” (M. : ЦК СЭСР, 1930) și Николай Васильевич Гоголь „*Избранные произведения*” (M., Худож. Лит., 1947) din Colecția „*Pavel Proca*”.

Dintre cele mai recente documente din colecțiile particulare putem numi: „*Sunt român și limba mea-i română*” (Ch. : Ed. Litera, 2014) din Colecția „*Mircea Druc*”; Andrei Marga „*Guvernanță și guvernare (un viraj al democrației?)*” (București : Compania, 2013) din Colecția „*Ioan Călin Dimitriu*”; Virgil Răzeșu „*Glontele cu parfüm de crini*” (Piatra Neamț : Ed. Răzeșu, 2013) din Colecția „*Dr. Leonid Gheorghian*” și Pavel Proca „*Și noi eram o ceată tristă... : Jurnalul unui sufler fără cușcă*” (Ch. : Ed. Bons Offices, 2012) din Colecția „*Pavel Proca*”.

Merită a fi menționate volumele de proză ale lui Pavel Goma, scriitor român, stabilit la Paris (romanele: „*Basarabia*”, „*Ostinato*”, „*Patimile după Pitești*”, „*Soldatul câinelui*”, „*Arta refugii*”, biobiografia: „*Jurnal 2004*”, „*Jurnal 2005*”, „*Jurnal 2006*”) precum și a doctorului Virgil Răzeșu, chirurg, scriitor și publicist (romanele: „*Inelul pierdut*”, „*Glontele cu parfüm de crini*”, „*Umbra noastră cea de toate zilele*”, „*Prin vămile vieții*”, „*Ce ne facem, Doamnelor?!*”) din Colecția „*Dr. Leonid Gheorghian*”.

După apartenența colecției distingem colecțiile: „*Biblioteca de artă*”, „*Biblioteca pentru toți*”, „*Cele mai frumoase poezii*”, „*Clasicii Literaturii Universale*”, „*Patrimoniul*”, „*Rampa*”,

„Romanul de dragoste”, „Teatru”, „Texte comentate”, „Arcade”, «Античная драма-тургия», «Классики и современники», «Мастера советского театра и кино», etc.

O colecție impresionantă este colecția „Biblioteca de artă” (Colecția „Pavel Proca”), în care pasionații de artă vor putea studia arta și civilizația Egiptului Antic, arta abstractă și fundamentele artei moderne. Aceste documente contribuie la formarea fundamentală a culturii de specialitate a utilizatorilor bălțeni.

În Colecția „Dr. Leonid Gheorghian” regăsim 4 CD-uri cu cântece religioase, localizate, fiind în Mediateca Bibliotecii Științifice USARB și 3 documente, culegeri de note muzicale, localizate în sala de împrumut nr.3 Documente muzicale.

Volumele din colecțiile particulare poartă urmele vremii și atingerii celor care le-au răsfoit înainte, frumusețea lor este frumusețea gândului adunată în miracolul literilor.

„...Cărțile sunt ca o moștenire transmisă din generație în generație pentru cei ce se vor naște.” (M. Druc)

„Deschide cartea, ca să înveți ce au gândit alții, închide cartea, ca să gândești tu singur” (T. Heyde).

Referințe bibliografice

1. *Biblioteca personală*. [on-line] [citat la 03.09.2014]. Disponibil: http://www.incasa.ro/Biblioteca_personala_5308_588_1.html
2. *Prin arhive cu Iurie Colesnic*. [on-line] [citat la 03.09.2014]. Disponibil: http://www.vipmagazin.md/tema/Prin_arhive_cu_Iurie_Colesnic/
3. STOICA, Ion. *Informație și Cultură : sinteze, reflecții, atitudini*. București : Ed. Tehnică, 1997. 227 p. ISBN 973-31-1097-3